

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 430/2025-64

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a zo sudcov Martina Vernarského a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], t. č. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], t. č. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpených RIBÁR & PARTNERS, s.r.o., Halenárska 18A, Trnava, [REDACTED], [REDACTED], t. č. [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Foltánom, SNP 708, Galanta, a [REDACTED], [REDACTED], t. č. [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátska kancelária TIMAR & partners, s.r.o, Štúrova 42, Šaľa, proti rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/67/2020 z 24. novembra 2020 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tdo/84/2021 z 28. marca 2023 takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/67/2020 z 24. novembra 2020 **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovatelia sa ústavnými sťažnosťami doručenými ústavnému súdu 7. júla 2023 a 13. júla 2023 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 5 ústavy, zásad *nullum crimen a nulla poena sine lege* podľa čl. 49 ústavy, prezumpcie nevinu podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 7 ods. 1 dohovoru, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, vlastníckeho práva podľa čl. 17 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie

(ďalej len „charta“) a zásady primeranosti trestu podľa čl. 49 ods. 3 charty rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu označenými v záhlaví tohto rozhodnutia. Napadnuté rozhodnutia navrhujú zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie a nahradiť im trovy konania pred ústavným súdom. Poukázaním na obsah predložených sťažností zároveň navrhujú, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť rozsudku krajského súdu do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej. Manželia [REDAKOVANÉ] sa (vzhľadom na obsah ich sťažnosti) domáhajú aj priznania finančnej satisfakcie 5 000 eur.

II.

2. Z ústavných sťažností vyplýva, že sťažovatelia [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] boli rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 Tk 1/2019 z 29. apríla 2020 uznaní za vinných zo spáchania:

- obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c) a d), ods. 2 písm. c) a ods. 4 písm. c) Trestného zákona s poukázaním na § 138 písm. b) a i) Trestného zákona;
- zločinu neoprávneného zaobchádzania s látkami s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom podľa § 176 ods. 1 a 2 písm. c) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukázaním na § 138 písm. b), i) a j) Trestného zákona;
- zločinu neoprávneného zaobchádzania s liekmi, liečivami a zdravotníckymi pomôckami podľa § 170a ods. 1 písm. b) a c), ods. 2 písm. b) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukázaním na § 138 písm. b), i) a j) Trestného zákona.

3. Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] bol uznaný za vinného zo spáchania:

- zločinu neoprávneného zaobchádzania s liekmi, liečivami a zdravotníckymi pomôckami podľa § 170a ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. b) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona,
- obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukázaním na § 138 písm. b), i) a písm. j) Trestného zákona.

4. Abstrahujúc podstatu odsudzujúceho rozsudku, sťažovatelia boli uznaní za vinných z organizovania rozsiahleho obchodu s omamnými a psychotropnými látkami a prekurzormi na území Nitrianskeho a Trnavského kraja. Ich trestná činnosť bola charakterizovaná prísnyim stupňom organizovanosti a ucelenosti. V úplnej podstate išlo o vyhľadávanie obchodných príležitostí a obstarávanie nepovolených látok na území Indie a Thajska a ich prepravu na Slovensko, dovoz nepovolených látok na Slovensko z Maďarska, Poľska, Rakúska, ich distribúciu menším dilerom a konečným odberateľom, ako aj ich vývoz zo Slovenska do cudziny.

5. Za to bol sťažovateľom okresným súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 20 rokov ([REDAKOVANÉ]), 15 rokov ([REDAKOVANÉ]), 17 rokov ([REDAKOVANÉ]) a 10 rokov ([REDAKOVANÉ]), trest prepadnutia majetku ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]), trest prepadnutia veci ([REDAKOVANÉ]) a napokon aj ochranný dohľad ([REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v trvaní troch rokov, [REDAKOVANÉ] v trvaní dvoch rokov, [REDAKOVANÉ] v trvaní

dvoch rokov a [REDACTED] v trvaní dvoch rokov). Sťažovatelia boli zaradení do ústavov na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym ([REDACTED], [REDACTED]) a stredným ([REDACTED], [REDACTED]) stupňom strázenia.

6. Proti rozsudku okresného súdu podala prokuratúra aj sťažovatelia odvolanie, ktorého výsledkom bolo, že krajský súd (napadnutým rozsudkom) uznal pána [REDACTED] vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d), ods. 2 písm. c) a ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukázaním na § 138 písm. b), i) a písm. j) Trestného zákona.

7. Krajský súd sprísnil sadzby uložených nepodmienečných trestov odňatia slobody pre [REDACTED] [REDACTED] na 23 rokov, [REDACTED] na 20 rokov a [REDACTED] na 15 rokov. [REDACTED] súd uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 20 rokov, zaradil ho do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia, pričom uloženie trestu prepadnutia majetku a ochranného dohľadu ponechal rovnaké, aké bolo uložené súdom prvého stupňa.

8. Vo zvyšku boli podané odvolania zamietnuté, v reakcii na čo sťažovatelia podali dovolanie, ktoré bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietnuté, a to z dôvodu, že nedošlo k naplneniu dôvodov dovolania.

9. Sťažovatelia dovolaním spochybňovali skutkové zistenia a v dôsledku toho právne posúdenie veci. Podanie dovolania sa opieralo o ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c), g) a písm. i) Trestného poriadku.

10. Najvyšší súd k sťažovateľmi tvrdenému zásahu do práva na obhajobu [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] uviedol, že zotrúvanie na vykonaní navrhovaného výsluchu nezúčastnenej osoby ([REDACTED]) na prehliadke priestorov (garáže), v ktorých boli skladované nepovolené látky, je dôkazným prostriedkom v konaní nadbytočným. Poukázal na to, že nevykonanie navrhovaného dôkazu bolo okresným súdom riadne odôvodnené (str. 88 rozsudku okresného súdu), zápisnica o vykonaní prehliadky mala potrebné zákonné náležitosti a vlastníka garáže (ktorá bola prenajatá na páchanie trestnej činnosti, o čom jej vlastník nemal vedomosť) nebolo možné nútiť byť prítomným pri tomto úkone. Na základe uvedeného dospel k záveru o nenaplnení zásahu do práva na obhajobu.

11. Zásah do práva na obhajobu tvrdil osobitne aj [REDACTED], a to porušením zákazu *reformatio in peius*. Najvyšší súd zhodnotil, že hoci zo skutkovej vety napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva naplnenie znakov skutkovej podstaty dvoch trestných činov, krajský súd právne kvalifikoval len jeden z nich. A teda, keďže dovolanie bolo podané v prospech [REDACTED], pričom uvedené pochybenie by zakladalo naplnenie dovolacieho dôvodu v jeho neprospech, tvrdený dovolací dôvod nemohol byť naplnený (platí zákaz *reformatio in peius*).

12. V rámci tvrdenia zásahu do práv sťažovateľov z dôvodu, že rozhodnutia súdov boli založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom [§ 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku], sa najvyšší súd zaoberal nezákonnosťou prehliadky garáže z dôvodu neprítomnosti vlastníka počas priebehu prehliadky, podpísaním zápisnice o prehliadke na ďalší deň a nedostatočnou identifikáciou nezúčastnenej osoby.

13. Najvyšší súd hodnotil, že orgány činné v trestnom konaní umožnili účasť vlastníkovi garáže na výkone prehliadky, avšak jeho prítomnosť pri tomto úkone nemohli vynucovať, zápisnica o prehliadke je podpísaná síce nadbytočne, to však na jej zákonnosť nemalo žiaden vplyv, a poukázal aj na to, že z doručeníek v spise vyplýva riadne oboznámenie vlastníka s prehliadkou, a to pred jej začatím. K nedostatočnej identifikácii nezúčastnenej osoby súd uviedol, že aj len uvedenie mena a priezviska nezúčastnenej osoby a číslo občianskeho preukazu je tak jedinečným identifikátorom, že zaručuje jej nezameniteľnosť. Najvyšší súd tiež poukázal na to, že príkaz na vyhotovenie obrazových záznamov bol vydaný práve vo vzťahu k parcele, na ktorej sa sklad nepovolených látok nachádzal. Ostatný kamerový záznam bol vydaný dobrovoľne z kamerového systému snímajúceho objekt firmy a súvisiace priestory podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku.

14. K námietke prehliadania výpovedí niektorých svedkov najvyšší súd konštatoval, že pre účely odstránenia rozporov vo výpovediach boli na hlavnom pojednávaní čítané časti výpovedí z prípravného konania a na ďalšie opätovné prehodnocovanie obsahu týchto výpovedí nekonštatoval svoju právomoc.

15. K dovolacím námietkam atakujúcim nesprávne právne posúdenie veci [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku] najvyšší súd podotkol, že použitý dovolací dôvod je určený výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb a vylučuje námietky skutkové. To znamená, že typovo vylučuje námietky nesprávneho a neúplného zistenia skutku a opätovného prehodnocovania vykonaných dôkazov.

16. Sťažovateľmi bolo v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu spochybňované nesprávne právne posúdenie skutku, a to poukázaním na nesprávne určenie hodnoty nepovolených látok, neskúmania množstva účinnej látky v nich, spôsobu ich skladovania a dátumu expirácie. Poukazované bolo tiež na to, že viacerí svedkovia vypovedali len k časovému horizontu pred rokom 2016, ktorého sa obžaloba netýkala a pred ktorým ich konanie nebolo trestným činom, na nepreukázanie momentu, kedy boli nepovolené látky dovezené na územie Slovenskej republiky a kedy boli umiestnené do skladu, na nepreukázanie obsahu skladu, ako aj na neprítomnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na území Slovenskej republiky v danom období. Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] tiež namietal nepreukázanie dovozu, prepravy, predaja a nemožnosť extrakcie účinných látok z niektorých nepovolených látok.

17. Najvyšší súd tieto námietky hodnotil tak, že sa netýkajú právnej kvalifikácie konania obvinených, ale vzťahujú sa na posudzovanie správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu veci a na hodnotenie vykonaných dôkazov. Námietky boli tiež smerované k spochybneniu správnosti znaleckého skúmania, ako aj ďalších dôkazov, z ktorých súdy vychádzali pri určení hodnoty nepovolených látok, resp. na základe ktorých ustálili skutkový stav veci. V tomto smere teda šlo o námietky skutkové, čo podstata uplatneného dovolacieho dôvodu nepripúšťa.

18. Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] osobitne namietal aj neuvedenie obsahu účinnej látky v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku, čo podľa jeho presvedčenia spôsobuje nemožnosť správnej právnej kvalifikácie jeho konania.

19. K tomu najvyšší súd skonštatoval, že nepovolené látky boli liekmi s komerčnými názvami, balené v krabičkách na priamy predaj, a preto množstvo účinnej látky nebolo potrebné podrobnejšie

skúmať ani ho bližšie špecifikovať v zmysle skutkovej vety, keďže to bolo zrejme už zo samotného názvu produktu, čo najvyšší súd zároveň považoval za postačujúce aj pre právnu kvalifikáciu.

20. Napokon sťažovateľ [REDAKOVANÉ] namietal aj nesprávne použitie § 58 ods. 3 Trestného zákona. Vzhľadom na to, že nesprávne použitiu tohto ustanovenia vytkol len námietku nepoučenia podľa § 121 ods. 3 Trestného poriadku, teda procesnoprávny nedostatok, a vzhľadom na to, že úspešné uplatnenie predmetného dovolacieho dôvodu predpokladá hmotnoprávny nedostatok, najvyšší súd nepovažoval uvedenú námietku za naplňajúcu uplatnený dovolací dôvod. Súd tiež dodal, že trest prepadnutia majetku bol sťažovateľovi ukladaný obligatórne, a to v zmysle platnej právnej úpravy, čo sťažovateľ žiadnym spôsobom v podanom dovolaní nespochybňoval. K namietanému nepoužitiu § 59 Trestného zákona vo výroku rozsudku o ukladaní trestu prepadnutia majetku najvyšší súd poukázal na to, že uplatnený dovolací dôvod možno použiť iba v prípade nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia (nie jeho nesprávneho použitia).

21. Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] osobitne namietal nedostatočné určenie organizovanej skupiny v skutkovej vete rozsudku. Najvyšší súd uviedol, že v skutkovej vete sú popísaní členovia organizovanej skupiny, v rámci ktorej sťažovateľ pôsobil, časové obdobie, v rámci ktorého trestnú činnosť páchal, a spôsob, akým sa na trestnej činnosti podieľal (na pokyn [REDAKOVANÉ] a na základe predchádzajúcej dohody zadovážoval prostriedky na výrobu pervitínu, výrobu pervitínu zabezpečoval, predával ho a so ziskom sa delil s [REDAKOVANÉ]), čo možno považovať za postačujúce.

22. K námietke porušenia obžalovacej zásady sťažovateľa [REDAKOVANÉ] najvyšší súd uviedol, že k zachovaniu totožnosti skutku postačuje totožnosť konania alebo totožnosť následku (resp. aj čiastočná), na čo zmena formulácie skutkovej vety alebo vypustenie určitých skutočností nemá žiaden vplyv. Najvyšší súd v podanom dovolaní nenašiel námietku, ktorá by mala vplyv na totožnosť skutku, naopak, uplatnené dovolacie námietky považoval za smerujúce k prehodnocovaniu správnosti a úplnosti zisteného skutku, čo uplatnený dovolací dôvod nenaplnia.

23. Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] uplatnil aj námietku nesprávnej právnej kvalifikácie jeho konania (uvedeného v druhej časti skutkovej vety), k čomu najvyšší súd uviedol, že síce došlo k porušeniu zákona, čo však vo výsledku znamenalo dobrodenie pre sťažovateľa zo strany súdov, čím sa (v zmysle zákazu *reformatio in peius*) zaoberať nemôže.

III.

24. Sťažovatelia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] prostredníctvom ústavnej sťažnosti namietajú prepadnutie majetku (c/a základné právo vlastníť majetok). Argumentujú, že na prepadnutie majetku je nutné preukázať vzťah medzi páchanou trestnou činnosťou a majetkom páchatel'ov. V tomto zmysle im mali súdy ponúknuť odôvodnenú úvahu, prečo im bola nariadená konfiškácia majetku. Ide predsa o zásah do vlastníckeho práva, a ten je možný len v prípade nadobudnutia majetku z nelegálnych príjmov. Trest prepadnutia majetku postihuje ich (aj keď plnoletú) dcéru, pričom ochrana dieťaťa požíva vyššiu úroveň ochrany. Poukazujú na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/42/EÚ z 3. apríla 2014 o zaistení a konfiškácii prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti v Európskej únii (ďalej len „smernica 2014/42/EÚ“) a v zásade sa dovoľávajú výnimočných okolností, za ktorých by sa konfiškácia nemala nariadiť. Zároveň tvrdia, že konfiškácia majetku by sa mala týkať len majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti,

a tvrdia právo ponechať si majetok, ktorý nebol získaný trestnou činnosťou, pretože opačný prístup spôsobí ich rodine existenciálne problémy, stratu dôstojnosti a znemožní im zaradenie do spoločnosti po riadnom výkone trestu. V tomto zmysle argumentujú neodôvodnenosťou a neopodstatnenosťou súdnych rozhodnutí.

25. Manželia [REDAKOVANÉ] tiež tvrdia nedostatočné odôvodnenie napadnutých rozhodnutí z pohľadu záruk práva na spravodlivé súdne konanie. Namietajú, že v konaní nebola naplnená skutková podstata trestného činu podľa § 172 Trestného zákona. V rámci odôvodňovania tejto tézy akcentujú nepreukázanú koncentráciu účinnej látky v nepovolených látkach a nezadefinovanú spôsobilosť vyvolať návyk a závislosť. Preto nebolo možné zadefinovať jednorazovú obvyklú dávku nepovolených látok, a teda mieru škodlivosti konania, čomu prislúcha právne posúdenie.

26. Ďalej napádajú nesprávnosť stanovenia ceny nepovolených látok v čase aj priestore, s čím sa súdy po celý čas priebehu konania nevysporiadali. Poukazujú na ťažkosti pri stanovení hodnoty nepovolených látok, akcentujú, že v spise sa objavujú informácie o cene nepovolených látok z operatívno-pátracej činnosti polície, ide teda o taktické informácie, čo je spôsobilé naštrbiť ich dôveryhodnosť.

27. Ďalšou námietkou manželov je poukázanie na to, že niektoré z nepovolených látok sú len veterinárnymi liekmi, a preto by nemali byť súdmi chápané ako prekursori. Navyše, extrakcia účinných látok z takýchto liekov je príliš zložitá na to, aby mohli byť takto chápané. Preto je otázne naplnenie skutkovej podstaty trestného činu podľa § 172 Trestného zákona.

28. Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] prostredníctvom podanej ústavnej sťažnosti namieta nepresnosti týkajúce sa časového ustálenia páchania trestnej činnosti, poukazuje na nezrovnalosti vo svedeckých výpovediach (tvrdí tiež zaujatosť a neobjektívnosť svedeckých výpovedí), spochybňuje zákonnosť prehliadky skladu, v ktorom boli nepovolené látky prechovávané, spochybňuje zákonnosť vyhotovenia obrazového záznamu a odpočúvania telekomunikačných prevádzok, poukazuje na to, že v sklade s nepovolenými látkami boli nájdené aj zbrane, spochybňuje znalecké skúmanie (a jeho výsledky, odmietnutie jeho doplnenia) a metodiku stanovenia hodnoty nepovolených látok, tvrdí nedostatok procesu založený nevypočutím svedka ([REDAKOVANÉ]) a namieta neprípustné prehodnocovanie dôkazov krajským súdom.

29. Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] prostredníctvom podanej ústavnej sťažnosti namieta nezachovanú totožnosť skutku v skutkových vetách jednotlivých rozhodnutí, nenaplnenie skutkovej podstaty § 172 a § 170a ods. 1 Trestného zákona, hodnotenie posudzovaného skutku v neprospech sťažovateľa, nevykonanie dôkazov a nezákonnosť vykonaných dôkazov (najmä čo sa týka svedeckých výpovedí) a nesprávne stanovenie hodnoty zaistených nepovolených látok.

IV.

IV.1. K napadnutému rozsudku krajského súdu:

30. Sťažnostné námietky smerujúce proti napadnutému rozsudku krajského súdu sú totožné s dovolacími námietkami, ktoré najvyšší súd podrobil vecnému prieskumu. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľov preto vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozsudku krajského súdu. Preto bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti rozsudku krajského súdu odmietnutá pre nedostatok právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) a § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018

Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

IV.2. K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu:

31. V rámci namietanej nedostatočnosti napadnutého uznesenia sťažovatelia tvrdia absenciu primeraného odôvodnenia.

32. V podaných ústavných sťažnostiach sú systematicky namietané dve obsahovo odlišné argumentačné línie. Prvou je námietka prepadnutia majetku uplatnená manželmi [REDACTED] a druhou sú ostatné námietky smerujúce k preukázaniu, že konanie sťažovateľov bolo nesprávne vyhodnotené ako napíňajúce skutkovú podstatu trestnej činnosti, zo spáchania ktorej boli uznaní za vinných.

IV.3. K námietke prepadnutia majetku:

33. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať a vecne sa zaoberať sťažnosťami namietajúcimi porušenie práv iba vtedy, ak sa sťažovatelia nemôžu v súčasnosti a nebudú môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré im zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

34. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v tom-ktorom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje.

35. Ústavný súd preto predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus *ultima ratio*, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú.

36. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovatelia pred podaním ústavnej sťažnosti musia „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponujú, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodnia spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum (I. ÚS 360/2018).

37. K námietke týkajúcej sa uloženého trestu prepadnutia majetku ústavný súd uvádza, že sťažovateľmi vznášaná námietka neodôvodnenia ukladaného trestu prepadnutia majetku (vzhľadom na povahu majetku sťažovateľov) je vznášaná po prvý raz až v konaní pred ústavným súdom. Nie je preto prekvapivé, že všeobecné súdy sa s takouto typovou námietkou v odôvodnení svojich rozhodnutí bližšie nevysporiadavali. Trest prepadnutia majetku ukladali vzhľadom na účinnú právnu úpravu obligatórne a hmotnoprávna správnosť tohto postupu nebola v konaní žiadnou stranou konania (tzn. ani prokuratúrou, ani sťažovateľmi) spochybňovaná.

38. Pokiaľ sa sťažovateľ [REDAKOVANÉ] dovoľáva nespravodlivosti (v zmysle neprimeranosti) uloženia trestu prepadnutia majetku, a to vzhľadom na to, že manželmi nadobudnutý majetok, resp. majetkový profil je rôznorodý, ústavný súd si v spisovom materiáli nemohol nevšimnúť svedecké výpovede poukazujúce na nakladanie s financiami výlučne v hotovostnej forme, poukazujúce tiež na to, že sťažovateľ sprvoti pracoval ako príslušník obecnej polície (toto povolanie patrí k priemerne zarábajúcim), následne dlhodobo nemal žiadny oficiálny príjem finančných prostriedkov, no napriek tomu sa mu podarilo obstarat' si požičovňu áut, ktorej vozidlá používal na páchanie trestnej činnosti, ako aj na to, že páchaná trestná činnosť bola svojou podstatou rodinným spôsobom obživy (príprava na distribúciu a distribúcia nepovolených látok manželmi z rekreačnej chaty – rodinného domu na jazere v obci [REDAKOVANÉ]), čomu zodpovedalo aj používanie dovedy nakumulovaného rodinného kapitálu.

39. Navyše, pokiaľ ide o prospech sťažovateľov z trestnej činnosti, len zachytený objem skladovaných nepovolených látok bol ohodnotený na sumu približne dvoch miliónov eur, čo je na pomery republiky zjavne nepomerné ich životnému štýlu (a to aj v dnešnej dobe, nielen v období pred jedným dekadou) a zároveň zodpovedá potrebe nakladania so značným vstupným kapitálom (potrebným na zaobstaranie takéhoto objemu nepovolených látok) a jeho reinvestovania.

40. Za uvedených okolností ústavný súd nepovažuje neurčité poukázanie na skutočnosť, že majetok [REDAKOVANÉ] mohol mať čiastočný pôvod v dedičstve, za argumentačne presvedčivo zdôvodňujúce nespravodlivosť konfiškácie majetku.

41. Je potrebné tiež pripomenúť, že zatiaľ čo predmetom konania pred všeobecnými súdmi námietka majetkového profilu vo vzťahu ku konfiškácii majetku sťažovateľov nebola, právna úprava, na základe ktorej bol ukladaný trest prepadnutia majetku, ako aj smernica, ktorej účinkov sa sťažovatelia pred ústavným súdom dovoľávajú, boli platnými po celú dobu vedeného trestného konania. Zo strany sťažovateľov bolo preto nanajvyš opodstatneným uvedenú skutočnosť v priebehu konania pred všeobecnými súdmi namietať. Uvedené už samo osebe nekorešponduje s princípom subsidiarity, ktorým sa ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti riadi.

42. Pokiaľ sa však sťažovateľ dovoľáva vyslovenia nespravodlivosti posudzovaného prípadu aj na základe toho, že vnútroštátne súdnictvo (a právo) zlyhalo v otázke aproximatívnej ochrany smernicou 2014/42/EÚ, ústavný súd uvádza, že jedným z programových cieľov smernice je umožniť konfiškovať jednak prostriedky a príjmy z trestnej činnosti alebo majetok v hodnote zodpovedajúcej takýmto prostriedkom alebo príjmom. Uvedené je prípad sťažovateľa. Ak sa teda sťažovateľ chce dovoľávať výnimočných okolností svojho prípadu, musí ich uviesť. Logická konštrukcia limitačnej klauzuly (inštitútu výnimočných okolností) však nie je doménou neobmedzene liberálnej, ale naopak, striktno reštriktívnej úvahy. Smernica totiž ideologicky uvádza, že siahnutie po inštitúte výnimočných okolností má byť využívané vo veľmi obmedzenej miere v situácii, ktorú by mohla dotknutá osoba len ťažko prežiť. Ani jedno zo sťažovateľových tvrdení (plnoletá dcéra, čiastočný pôvod majetku v dedičstve, strata bývania, resp. zaradenie sa do spoločnosti po výkone trestu alebo bližšie nešpecifikované komplikácie príbuzným) takú okolnosť neobsahuje. Sťažovateľom prezentované tvrdenia sú teda (vecne) zjavne neopodstatnené, a to preto, lebo nemajú potenciál ovplyvniť posudzovaný prípad. Obsahovo sú tieto tvrdenia nanajvyš dôkazom o absencii zvažovania dôsledkov trestnej činnosti (to znamená, že v prípade sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zlyhala preventívna funkcia trestu).

IV.4. K námietkam skutkovým:

43. V rámci uplatnených námietok sťažovatelia tvrdia nedostatočné odôvodnenie súdnych rozhodnutí s následkom nesprávneho právneho posúdenia veci. Argumentujú nesprávnou metodikou stanovenia ceny zaistených nepovolených látok, tvrdením, že niektoré zo zaistených nepovolených látok sú veterinárnymi liekmi, a nepreukázaním koncentrácie účinnej látky v nich.

44. Ústavný súd na tomto mieste pripomína, že nie je súdom skutkovým ani opravnou inštanciou v rámci trestného konania, a preto nemôže vykonávať dokazovanie vo vzťahu k vine alebo nevine sťažovateľov obžalovaných zo spáchania trestného činu a nemôže ani prehodnocovať dôkazy vykonané všeobecnými súdmi v rámci dokazovania v trestnom konaní.

45. Ústavný súd teda v zásade nie je oprávnený hodnotiť samotné vyšetrovanie trestného činu alebo právnu kvalifikáciu skutku či váhu jednotlivých dôkazov v trestnom konaní (pozri napr. II. ÚS 220/2018).

46. Zo strany ústavného súdu preto prichádza do úvahy zistiť, či odôvodnenie právnej kvalifikácie trestného činu všeobecnými súdmi je argumentačne podporené ústavne konformným spôsobom a tiež či nejde o situáciu, že by došlo k aplikácii absolútne (zjavne) nesprávnej skutkovej podstaty trestného činu na vec sťažovateľov.

47. Pre úplnosť prieskumu je nevyhnutné obsah námietok sťažovateľov konfrontovať s obsahom (odôvodnením) rozhodnutí všeobecných súdov, z ktorého je zjavné, že výpočet ceny nepovolených látok bol, a to aj pokiaľ šlo o operatívne zisťovanie ceny orgánmi činnými v trestnom konaní, podrobený (vzhlľadom na reálne možnosti pri páchaní tohto druhu trestnej činnosti) čo najväčšej objektivizácii (napr. str. 28 rozsudku okresného súdu). Operatívno-pátracia činnosť orgánov činných v trestnom konaní bola komplexom poznatkov založených na výsluchoch štatisticky rôznorodnej vzorky osôb v procesnom postavení podozrivých, svedkov, obvinených, výstupov z informačno-technických prostriedkov, ako aj informácií z predstieraných výkonov. Navyše, cena nepovolených látok bola zisťovaná aj z dostupných informácií na internete (str. 46 až 50 rozsudku okresného súdu) a z odborných vyjadrení (str. 50 rozsudku okresného súdu).

48. K zhodnoteniu obrany sťažovateľov, že časť zaistených nepovolených látok má byť chápaná ako veterinárny liek, ústavný súd uvádza, že uplatnená námietka má len sťažka akceptovateľný reálny základ. Ústavný súd poukazuje na kontext prechovávaného nadmerného objemu „veterinárnych liekov“ s nadmerným objemom ostatných nepovolených látok a výsledky znaleckého dokazovania, ktoré poukazujú na ambivalentné spôsoby používania veterinárnych liekov aj toxikomanmi, a to pre ich anestetické a sedatívne účinky a častokrát inak, než je terapeuticky predpísané (str. 30 a 31 rozsudku okresného súdu). Nejaví sa teda reálnou argumentačná figúra, podľa ktorej by zaistené nepovolené látky bolo zjavne neprimerané považovať za látky spadajúce do diapazónu niektorej z použitých skutkových podstát (a to napríklad pre nevyhnutnosť manuálnej extrakcie účinnej látky z toho-ktorého lieku).

49. Teória prechovávaného veterinárnych liekov tvrdená sťažovateľmi je v kontexte informácií zhromaždených na základe vykonaného dokazovania slepou uličkou, pretože v dlhodobom horizonte páchania trestnej činnosti nebola zistená (a to ani v náznaku) žiadna indícia svedčiaca o zámere iného použitia nepovolených látok. Farmakologická podstata zaistených nepovolených látok za zohľadnenia ambivalencie použitia jednotlivých druhov látok zodpovedne korešponduje

motivácii sťažovateľov páchať trestnú činnosť, z ktorej boli uznanými za vinných. Vykonané dokazovanie potvrdzuje objem zaistených nepovolených látok, a to v takom rozsahu, že (*expressis verbis*) takmer trojnásobne prevyšuje hodnotu veľkého rozsahu. Vo veci je teda nanajvýš nereálne kalkulovať so zmenou ich hodnoty. Argumenty útočiacie na „zníženie ceny“ nepovolených látok, resp. majúce za cieľ vyvolať pochybnosti o efektivite v nich obsiahnutej účinnej látky, sa v kontextuálnom posúdení veci javia taktiež ako nanajvýš nereálne. Naopak, v prípade je opodstatneným tvrdiť, že práve k zvýšeniu efektivity farmakologickej podstaty nepovolených látok smerovalo prechovávanie danej typovej variability.

50. Pokiaľ však ide o námietky nesprávnosti týkajúce sa znaleckého skúmania, ústavný súd poukazuje na to, že vo veci bolo vykonaných niekoľko znaleckých posudkov týkajúcich sa testovania obsahu zaistených nepovolených látok (na výsledky čoho nemali vplyv ani tvrdenia o expirácii liečiv), pričom argumentáciu, že obsah účinnej látky bol uvádzaný aj na samotných baleniach liekov určených na komerčné použitie, považuje za ústavne udržateľnú.

51. Tvrdenia sťažovateľov o expirácii nepovolených látok súdy (a to najmä súd krajský) zároveň hodnotili tak, že zadokumentovaný objem nepovolených látok bol taký veľký, že nepovolené látky sa nestačili predávať, čo viedlo až k expirácii časti týchto látok. Kontext prechovávaného objemu teda nasvecuje parciálny argument sťažovateľov o expirácii časti nepovolených látok nie vo svetle nedostatku účinnej látky, ale vo svetle enormného rozsahu trestnej činnosti.

52. Podstata tvrdených argumentov teda bola v súdnom konaní podľa názoru ústavného súdu spoľahlivo zodpovedaná, pričom podstata ostatných je právne nevýznamná. Fragmentárna argumentácia sťažovateľov preto nie je z pohľadu ústavnoprávneho hodnotenia presvedčivou naštrbiť kontextuálne posúdenie veci všeobecnými súdmi, čo zároveň odôvodňuje pozíciu ústavného súdu sa od revízie skutkového stavu veci dištancovať.

53. Ústavný súd na základe dosiaľ uvedeného dodáva, že do obsahu uplatnených práv nepatrí právo sťažovateľov na to, aby sa všeobecné súdy stotožnili s ich právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08).

54. K požiadavkám sťažovateľov na prehodnocovanie skutkových zistení je potrebné tiež uviesť, že rozhodovacia prax ústavného súdu vychádza z predpokladu komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

55. Bez potreby repetície argumentov napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (na základe ktorých revíziu skutkového stavu veci nepripustil) ústavný súd poukazuje tiež na to, že okresný aj krajský súd sa v odôvodnení svojich rozsudkov dôsledne zaoberajú dôkaznou situáciou posudzovaného prípadu, z ktorej vyplýva konfrontácia tvrdení svedkov s objektívnou realitou (napr. náčrt miesta páchania trestnej činnosti svedkom) a aj s ostatnými výpoveďami, kruhovo boli potvrdené výpovede o príprave nepovolených látok, organizovanie trestnej činnosti a jej presah do zložiek verejnej moci (obecná polícia, polícia, úrady finančnej správy), prepojenie obchodnej siete na lekárnickú činnosť, zastrešovanie svedkov podpaľovaním áut (resp. obydliá), hodnotenie prechovávanía nepovolených látok bolo potvrdené na základe zberu informácií z rôznych zdrojov a viacnásobne bol znalecky zvažovaný obsah nepovolených látok. Organizovaná skupina bola

zároveň dlhodobo monitorovaná, čo bolo v konaní tiež riadne preukázané. Vzhľadom na uvedené niet pochybností ani o časovom rozsahu páchanej trestnej činnosti.

56. Rozhodovacia činnosť všeobecných súdov tak za daných okolností dostatočne objasňuje skutkový a právny základ posudzovaného prípadu. Za naplnenia uvedeného predpokladu niet dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Tie ústavný súd považuje za dostatočne odôvodnené a majúce oporu vo vykonanom dokazovaní.

57. Osobitne k obsahu ústavnej sťažnosti podanej sťažovateľom [REDAKOVANÉ] ústavný súd uvádza, že obsahuje námietky, ktoré doslovne kopírujú námietky uplatnené v podanom odvolaní a dovolaní (zákonnosť prehliadky skladu, v ktorom boli nepovolené látky prechovávané, zákonnosť vyhotovenia obrazového záznamu a odpočúvania telekomunikačných prevádzok, v sklade s nepovolenými látkami boli nájdené aj zbrane, nevypočutie svedka [REDAKOVANÉ], neprípustné prehodnocovanie dôkazov krajským súdom) a ktoré zároveň boli vyčerpávajúcim spôsobom zodpovedané prieskumom vykonaným najvyšším súdom (k tomu pozri body 11 až 25 tohto uznesenia).

58. Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] však zároveň (nad rámec totožného obsahu ústavných sťažností) vyslovuje nesúhlas s metodickým prístupom najvyššieho súdu, a to v tom zmysle, že najvyšší súd v rozhodovacej činnosti neprípúšťa revíziu skutkových zistení, čo vo svojej podstate odporuje zmyslu a zámeru zavedenia podaného mimoriadneho opravného prostriedku do trestného procesu. Nesprávne zistenie skutkového stavu totiž podľa presvedčenia sťažovateľa má (ak súd aplikuje dôkladne hmotné právo) vždy vplyv na nesprávne právne posúdenie skutku.

59. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že samotná otázka posúdenia podmienok na uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu. Ústavný súd týmto prístupom ponecháva priestor pre formovanie judikatúry, ktorá spadá do roviny zákonosti. Do tohto priestoru ústavný súd zasahuje výnimočne v prípadoch, ak je toto posúdenie ústavne neudržateľné. Z pohľadu ústavného súdu bolo preto rozhodujúce, že prieskum, ktorým najvyšší súd dospel k výroku o odmietnutí dovolania, bol čo sa týka podstaty namietaných otázok úplný a nebol založený na svojvôli alebo zjavných logických nedostatkoch, a to napriek tomu, že obsahoval hodnotiace úsudky, s ktorými sa sťažovatelia nestotožňujú. Za uvedených okolností ústavný súd metodický prístup najvyššieho súdu akceptoval.

60. Osobitne k obsahu ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] ústavný súd uvádza, že sťažovateľ (nad rámec totožného obsahu ústavných sťažností) napáda nesprávne posudzovanú totožnosť skutku v súvislosti s nenaplnením dotknutých skutkových podstát a pozornosť ústavného súdu upriamuje na prehliadanie obsahu svedeckých výpovedí súdmi.

61. K prehliadaniu svedeckých výpovedí najvyšší súd uviedol, že pre účely odstránenia rozporov vo výpovediach (sťažovateľom uvádzaných) svedkov boli na hlavnom pojednávaní čítané časti ich výpovedí z prípravného konania, čím považuje ich prezentáciu na hlavnom pojednávaní za postačujúcu.

62. Nadväzujúc na tvrdenia sťažovateľa, najvyšší súd sa zaoberal aj popisom jeho postavenia a funkcie v organizovanej skupine, a to práve z pohľadu dostatočnosti skutkovej vety odsudzujúceho rozhodnutia. K tomu súd uvádza, že bolo spoľahlivo ustálené, že sťažovateľ [REDAKOVANÉ]

ako člen organizovanej skupiny zadovažoval prostriedky na výrobu pervitínu a následne ho predával (čo podporujú rozsudky súdov nižších stupňov, pozn.). Skutková veta odsudzujúceho rozsudku tak zachováva totožnosť konania a následku. Vykonané úpravy skutkovej vety uvedenú totožnosť neboli spôsobilé narušiť (bližšie pozri. str. 42 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu).

63. Nesprávna právna kvalifikácia v druhej odrážke skutkovej vety nedospela k právnej kvalifikácii súdom, čo bolo vo výsledku pre sťažovateľa prínosom (bližšie pozri tamtiež). Pokiaľ ide vyslovene o porušenie zákazu *reformatio in peius*, najvyšší súd aj konštatoval porušenie zákona, avšak v prospech sťažovateľa. Hoci rozsudok krajského súdu bol (vo vzťahu k sťažovateľovi) zrušený aj v časti, ktorú prokuratúra v jeho neprospech nenapádala, súd túto časť rozsudku (po opätovnom vyhlásení) opomenul právne kvalifikovať. Teda, hoci zo skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku vyplýva naplnenie skutkovej podstaty dvoch trestných činov, súd právne kvalifikoval len jeden z nich. Za uvedených podmienok tak nebolo možné uvažovať o zhoršení jeho právneho postavenia.

64. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia nevyplýva pochybnosť o tom, že najvyšší súd sa vysporiadal s rozhodujúcimi argumentmi sťažovateľa, ani pochybnosť o právnej kvalifikácii posudzovaného konania sťažovateľa [REDACTED] [REDACTED] (m. m. III. ÚS 209/04).

65. V úplnom závere ústavný súd napokon opakuje, že aj keď v zásade nie je súdom skutkovým, pri prieskume napadnutých rozhodnutí musí rešpektovať, že interpretácia a aplikácia dotknutých ustanovení zákonov nemôže popierať účel a zmysel právnej úpravy a vo svojich dôsledkoch reštriktívne zasahovať do základných práv a slobôd.

66. Ústavný súd však hodnotí obsah námietok uplatnených v ústavných sťažnostiach ako plne zodpovedaný konaním pred všeobecnými súdmi. Úlohou nadväzujúceho ústavného prieskumu bolo skúmať len adekvátnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, nie pokračovať v debate o vine, zastávajúc rolu trestného tribunálu.

67. Pokiaľ sťažovatelia očakávali, že ústavný súd (na základe podania ústavnej sťažnosti) urobí výklad príslušných ustanovení Trestného zákona (napr. § 172) a „nainštruuje“ ich správnu aplikáciu, takému očakávaniu nebolo možné vyhovieť. Ústavný súd nepodáva výklad zákonov a v rámci konania o ústavnej sťažnosti (ako to už bolo prezentované) sa zameriava len na posúdenie zlučiteľnosti účinkov ich interpretácie a aplikácie všeobecnými súdmi s obsahom základných práv a slobôd (pozri napr. II. ÚS 142/2015, III. ÚS 717/2016).

68. Skutkové a právne závery v posudzovanej veci však nie sú svojvoľné, neudržateľné a neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu ústavne konformného odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Ústavný súd sa tak stotožňuje s odmietnutím dovolania najvyšším súdom, pretože jeho obsah bolo namieste vyhodnotiť ako prostý nesúhlas sťažovateľov s textom odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu. Preto napadnutým uznesením najvyššieho súdu k porušeniu sťažovateľmi uvedených práv nedošlo.

69. Z uvedených dôvodov sú ústavné sťažnosti proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu zjavne neopodstatnené a ako také boli podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnuté.

70. Odmietnutie ústavných sťažností má za následok, že bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov formulovaných v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutých rozhodnutí, vrátenie veci na ďalšie konanie, priznanie finančnej satisfakcie a náhrady trov konania).

71. Ústavný súd napokon rozhodol aj o návrhu sťažovateľov na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu (§ 129 zákona o ústavnom súde). Vychádzajúc zo znenia navrhovaného opatrenia, ako aj zo znenia § 131 zákona o ústavnom súde, možno konštatovať, že predpokladom vyhovenia takémuto návrhu je záver o potrebe prijať ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie. Keďže v danom prípade došlo k odmietnutiu sťažností v celom ich rozsahu, nebolo možné návrhu sťažovateľov vyhovieť (bod 2 výroku uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júla 2025

Robert Šorl
predseda senátu